

KOSSUTH LAJOS TUDOMÁNYEGYETEM
TERMÉSZETTUDOMÁNYI KAR

Dr. Balogh Béla András – Teperics Károly:

A KÖZÉPISKOLAI FÖLDRAJZTANÍTÁS MÓDSZERTANA
(Válogatott módszertani fejezetek)

Kézirat

Debrecen, 1994.

TARTALOMJEGYZÉK

TÁJÉKOZTATÓ ;;;.....	5
I. <u>A földrajztanítás módszertanának tárgya, feladata</u> ..	6
II. <u>A földrajztanítás dokumentumai</u>	8
A/ <u>A tanterv</u>	8
B/ <u>Tantervi típusok</u>	11
C/ <u>A tankönyv</u>	13
D/ <u>A tanmenet, tananyagbeosztás</u>	14
III. <u>A földrajztanítás fontosabb módszerei</u>	17
A/ <u>Az ismeretek szóbeli feldolgozásának módszerei</u> "	
a/ <u>A felolvasás</u>	17
b/ <u>A leírás</u>	18
c/ <u>Az elbeszélés</u>	18
d/ <u>A magyarázat</u>	19
e/ <u>Az előadás</u>	20
f/ <u>A megbeszélés, beszélgetés</u>	22
B/ <u>A szemléltetés és a bemutatás módszerei</u>	25
a/ <u>A valóság bemutatása</u>	25
b/ <u>A modellek</u>	26
c/ <u>A demonstráció és a kísérlet</u>	27
d/ <u>A természetes segédletek és gyűjtemények</u>	27
e/ <u>A valóság képi leképzése</u>	27
1. <u>A mozgókép /mozgófilm, videofilm/</u> ..	27
2. <u>Az állókép / fénykép, diapozitív/</u> ..	29
f/ <u>A valóság elvonatkoztatott képe</u>	32
1. <u>A térkép</u>	32
2. <u>A táblai vázlatrajz</u>	33
3. <u>A szöveges táblaj vázlat</u>	45
C/ <u>A tanulók önálló és irányított munkájának módszerei</u>	52
a/ <u>A programozott oktatás</u>	55
b/ <u>A csoportmunka</u>	56
IV. <u>Az ismeretek megszilárdítása</u>	61
A/ <u>A részismétlés, részösszefoglalás</u>	62
B/ <u>Az óravégi összefoglalás</u>	63
C/ <u>A folyamatos ismétlés</u>	64
D/ <u>A témavégi összefoglalás</u>	64
E/ <u>A tanév végi rendszerező ismétlés</u>	66
V. <u>Az ellenőrzés, az értékelés és az osztályozás</u>	68
A/ <u>Az ellenőrzés funkciói</u>	68
B/ <u>Az ellenőrzés módjai</u>	73
a/ <u>A szóbeli ellenőrzés</u>	73
b/ <u>Az írásbeli ellenőrzés</u>	75
1. <u>Az írásbeli ellenőrzés módszerei</u> .	75
2. <u>A feladatlapok szerkesztésének menete</u>	75
A feleletválasztós feladatok	78
A feleletalkotós feladatok	82
A rajzos feladatok	84
2. <u>Javítás, értékelés, osztályozás</u>	90

VI. <u>A módszert meghatározó tényezők és szerepük.....</u>	94
A/ <u>A módszert meghatározza a nevelési cél</u>	95
B/ <u>A módszert meghatározza a szaktárgy oktatási feladata</u>	97
C/ <u>A módszert meghatározza a tananyag tartalma és a tárgyi sajátosságok.....</u>	98
a/ <u>A többoldalú meghatározottság - a jelenségek sokoldalú kapcsolata</u>	99
b/ <u>A szükségszerű és sajátos térhez kötöttség</u>	101
c/ <u>Az általános és a különös szintézise a földrajzi jellemzésben</u>	102
D/ <u>A módszert meghatározza a tanulók előképzettségi szintje és életkori sajátossága.....</u>	104
E/ <u>A módszert meghatározzák a földrajzoktatás tárgyi és személyi feltételei.....</u>	107
VII. <u>Válogatott irodalom</u>	109